

Nationaal-Socialistische Vrouw

Versijnt om de 14 dagen

Uitgave: NENASU - Leiden

Opstelster: A. W. te Lij, Nwe Schoolstraat 16a, Den Haag, Tel. 115482

Administratie-adres: Postbus No. 2 - Leiden - Telefoon No. 21545

Abonnementsprijs: f 0.75 per halfjaar; f 1.50 per jaar; bij vooruitbetaling op giro 207915 t.n.v. Volk en Vaderland, Leiden (met vermelding „Vrouwenblad“). Losse nummers 6 cent. — Door storting van f 0.26 ontvangt men de nog te verschijnen nummers vóór 1 Januari 1941. — Advertenties 25 cent per regel. Korting bij contract.

Arbeidsdienst noodzakelijk - ook voor meisjes

Reeds jarenlang houdt men zich in ons land bezig met het „probleem“ arbeidsdienst, of liever en beter gezegd: men máákt er een probleem van. Zooveel partijen als er in ons land waren, zoovele „voor's" en „tegen's" werden er te berde gebracht.

Met de ontegenzeggelijk goede resultaten — zoowel met het oog op het in de praktijk brengen van de kameraadschap tusschen hen uit alle rangen en standen des volks, als ook op de geestelijke en lichamelijke verheffing van de jeugd — van het Derde Rijk voor oogen, wilden zoowel R.K.S.P. als S.D.A.P. een arbeidsdienst instellen, maar dan, op hùn manier en — zooals de katholieken dat bijv. wilden — met dien verstande, dat:

„de scheiding naar godsdienst en richting blijve gehandhaafd“,

zooals „De Maasbode" van 8 Mei 1939 schreef, naar aanleiding van een pleidooi, welk werd gehouden door prof. De Quay, waarin hij o.a. zeide:

„Gezien den demoraliseerenden invloed van de werkloosheid, gezien de toeneming van ontucht en criminaliteit, gezien de verslapping van eerbied voor gezag, recht en moraal, gezien het verdwijnen van den godsdienstzin vooral onder de werklozen, is een reclasseering noodzakelijk. Deze kan, zooals de ervaring geleerd heeft, door den arbeidsdienst worden gegeven. Er is dwang noodig om dit over de geheele linie te verkrijgen.“

De schotjesgeest „naar godsdienst en richting" moest echter vooral niet worden omvergeworpen!

De katholieken hielden er — ondanks hun volgens hùn inzicht welgemeende bedoelingen — overigens een eigenaardige opvatting op na. Zoo deed er in September 1938 een bedelbrief van de R.K. Commissie voor Jeugdwerkloozenzorg de ronde, waarin werd gezegd, dat men een arbeidsdienst zou krijgen,

„indien alle handen ineen worden geslagen, indien allen, die de jeugd, onze werkloze jeugd, een goed hart toedragen, financieel willen helpen.

Zendt daarom onze collectanten, die Uw steun komen vragen, niet met ledige handen weg, maar draagt bij naar vermogen en financiële draagkracht.“

„Het Nationale Dagblad" teekende in zijn nummer van 21 September 1938 daarbij aan:

„Ziehier de bestrijding van de jeugdwerkloosheid gemaakt tot een zaak van particuliere liefdadigheid.

Wij wijzen dit af..... de bestrijding van de jeugdwerkloosheid is een regeeringstaak bij uitnemendheid. In de plaats van de benepen producten der particuliere liefdadigheid kome een arbeidsdienst voor alle jonge menschen zonder onderscheid van rang of stand.“

En zoo is het maar net!

Een zoo groot belang — waarbij de toekomst onzer jeugd op het spel staat — zou dan op die manier weer op de baan van een zoogenaamden „speldjesdag" worden geschoven.

Hier en daar kregen wij weliswaar frisscher

geluiden te hooren, maar het bleef toch maar steeds bij het verdeel-en-heersch systeem en de bestrijding der werkloosheid.

Zeker, men vond een arbeidsdienst nog zoo kwaad niet en zoo zag — in October 1939 — Dr. van Walsum, directeur van den gemeentelijken dienst voor Maatschappelijk Hulpbetoon in Rotterdam, den arbeidsdienst

„gesymboliseerd als het ware in een jongeman met frisch jongensgezicht in stramme houding, met de schop over den schouder”.

Verder zeide hij nog:

„Het zou zeer toe te juichen zijn, indien in Holland naast een militairen dienstplicht een sociale arbeidsdienst zou worden ingevoerd.... waardoor niet in het minst de vorming van de Nederlandsche jeugd tot gemeenschapsmensch ten zeerste zou worden bevorderd. Dit zou echter een maatregel moeten zijn, die betrekking heeft op elken jongenman, derhalve ook op hem, die niet als werklooze kan worden aangemerkt.”

Voor ons, nationaal-socialisten, echter geen n i e u w geluid, daar dit reeds lang in ons programma — in 1931 — werd vastgelegd.

Bovendien ging men in hoofdzaak uit van het werkloosheids-probleem en vond men de moraal van den arbeidsdienst blijkbaar van veel minder belang. Hoofdzaak was: hoe kreeg men de jeugdwerkloosheid van de baan. Daarom wilde men zich dan wel bedienen van het Deutsche voorbeeld, ook al noemde de Arbeiderspers een Arbeidsdienst „on-Nederlandsch”.

Het nationaal-socialisme ziet echter in een arbeidsdienst geen lapmiddel om een periodiek heerschende werkloosheid op te heffen. In een nationaal-socialistischen staat kan op grond van de door dezen te voeren volkshuishouding geen noemenswaardige werkloosheid heerschen.

In een arbeidsdienst zien wij een overgangsperiode voor den jongen en het meisje van de kopschool of de hogere school naar het intreden in het „volwassen” leven.

In den arbeidsdienst leert de jeugd den arbeid, den handenarbeid, eerbiedigen en liefhebben. Ieder in den nationaal-socialistischen staat moet weten wat handenarbeid is; vooral zij, die een cultureel of wetenschappelijk beroep gaan uitoefenen, moeten door eigen ervaringen weten de handenarbeid te waardeeren. Slechts door waardeering voor elkanders arbeid — of die nu bestaat in het uitbaggeren van een sloot of het schrijven van een belangrijk boek — kan een volkomen en daardoor voor het gemeenschapsbelang zoo noodzakelijke samenwerking tot stand

worden gebracht. Boer-arbeider-intellectueel, het driemanschap, dat afhankelijk van elkander ten gronde moet gaan, doch náást en met elkander samenwerkende een volk tot bloei en opbouw kan brengen. Zie het voorbeeld van Duitschland en Italië.

En waarom ook voor de meisjes een arbeidsdienst? Wij laten hier gaarne een katholieke stem, die van Mr. Romme, indertijd minister van Sociale Zaken, hooren die — sprekende over den arbeidsdienst — de meening was toegedaan, dat:

„arbeid in ondernemingen ten aanzien van 14- en 15-jarige meisjes in het algemeen dient te worden verboden. Deze maatregel zal, behalve dat zij haar beschermt tegen nadelige invloeden van buiten, bovendien dit gunstige gevolg hebben, dat hij haar richt op arbeid in en voor het gezin, waarin zij worden opgevoed, of een ander gezin”.

En verder:

„In het gezin immers ligt overeenkomstig haar natuurlijke aanleg in de eerste plaats haar bestemming en in den regel ook haar toekomstige taak. Daarenboven is er in het tekort aan Nederlandsche dienstboden te meer aanleiding te bevorderen, dat meer Nederlandsche meisjes in de huishouding een werkkring zoeken”.

„Gooi en Eemlander” 15/4/39

Zeer juist! Alleen alweer jammer, dat ook deze minister ondanks zijn goede inzicht in dit punt er niet van wilde weten, om een arbeidsdienst op den nationaal-socialistischen grondslag in te richten; een arbeidsdienst, waarin jongens en meisjes van alle religieuze gezindten elkaar leeren kennen en waardeeren in de arbeidsgemeenschap. De religie mag niet worden neergehaald om te worden tot een schot tusschen de kinderen uit één volk en van één stam.

Ook voor het meisje is de arbeidsdienst noodzakelijk, want in den arbeidsdienst leert het meisje — ongeacht uit welken rang en stand het komt — den handenarbeid kennen en zullen zij, die uit den zgn. beteren stand komen, niet meer met minachting neerzien op den handenarbeid van de „minder-gegoeden”, een opvatting die wij, nationaal-socialisten niet kennen, omdat zij ons onwaardig is.

„Het Nationale Dagblad” van 10 Mei 1938 zei het zoo treffend:

„Arbeid is dienst aan het Volk! Hij, die werkt is meester over zijn materiele of geestelijke stof. In den nieuwen staat zal slechts hij een volwaardig staatsburger zijn, die bewezen heeft zonder andere vergoeding

dan de voldoening en de arbeidsvreugde, zijn volk in den arbeidsdienst te willen dienen. In Duitschland geniet iemand met een „arbeidspas“ een goede voorkeur....”

Prof. Dr. L. J. van Apeldoorn, hoogleeraar aan de Universiteit te Amsterdam, zegt — sprekende over de afscheidingen, welke door vooroordeel, gegrond op stand, politiek of godsdienst tusschen de studenten aan onze universiteiten zijn opgericht:

„Noodiger nog is, dat een allen omvattende jeugdorganisatie en een verplichte arbeidsdienst bij de jonge Nederlanders uit alle lagen

der bevolking het saamhorigheidsgevoel aankweekt, dat het fundament is van een waarachtige volksgemeenschap.”

„De Wedergeboorte van het Volksrecht”

En dit is de kern van den geest, waarin wij onzen Arbeidsdienst zullen opbouwen. Niet met het maken van den nood, tot een deugd, door den arbeidsdienst te beschouwen als middel ter bestrijding der werkloosheid zonder meer.

Liefde en eerbied voor den arbeid, de derde bron van het nationaal-socialisme, ons door den Leider gegeven, die daadwerkelijk wordt aangeboord in den Arbeidsdienst door Neerlands jeugd.

HET OPVOEDERSGILDE

Op 21 September 1940 is, in opdracht van den Leider, in een druk bezochte bijeenkomst te Utrecht het Opvoedersgilde opgericht.

Dit Gilde stelt zich ten doel allen te vereenigen, die een wijziging van opvoeding en onderwijs in nationaal-socialistischen geest noodzakelijk achten en die van oordeel zijn, dat en bij de opvoeding en bij het onderwijs het aankweeken van Godsvertrouwen, van liefde voor Volk en Vaderland en van eerbied voor den arbeid op den voorgrond dient te staan.

Hieruit volgt, dat het Gilde zich met alle scherpste zal keeren tegen ieder, die ten bate van zich zelf of van zijn groep de opvoeding en het onderwijs in volkschen zin ondermijnt en tegenwerkt. Hieruit volgt ook, dat het Gilde met alle kracht de talrijke misstanden zal opruimen, die opvoeding en onderwijs op ergerlijke wijze schaden. Opvoeders en onderwijzers hebben een prachtige maar dan ook een moeilijke taak in de samenleving die gaat komen; het Gilde zal dus bevorderen, dat zij overeenkomstig hun werk worden behandeld. Onze kinderen zijn geen haringen, waarvan men — tot behoud van den z.g. gaven gulden of van de inkomsten der groot-kapitalisten — er zooveel mogelijk in een tonnetje moet zien te stoppen; onze onderwijzers zijn geen menschen, die (denk aan het instituut der kweekelingen met akte) met een „jodenfooï” kunnen worden afgescheept. Onze kinderen zijn te kostbaar om opgekweekt te worden tot „omgevallen boekenkasten”, geest en lichaam moeten tezamen ontwikkeld worden.

Als Gildehoofd treedt op kameraad Dr. R. van Genechten; leiders van de reeds nu gevormde afdelingen lager-, middelbaar- en hooger-onderwijs zijn de kameraden Terpstra, Drs. Dijkema en Dr. Goedewagen. Secretaris van 't Gilde is kameraad dr. F. Breedvelt, Jozef Israëlsaan 46 te 's-Gravenhage.

Van het Opvoedersgilde behooren deel uit te maken alle kameraadskes en kameraden, die op eenigerlei wijze bij de opvoeding van en het onderwijs aan de Dietsche jeugd betrokken zijn; van het gilde kunnen ook lid worden niet-leden der N.S.B., die daarvoor krachtens hun beroep in aanmerking komen en die met het gilde willen samenwerken in het belang van het kind, dus in het belang van Volk en Vaderland. De jaarlijksche bijdrage bedraagt in minimum f 1.—, in het vertrouwen, dat zij, die meer kunnen missen, in het belang van het goede doel ook meer zullen offeren.

Laat de brievenbus van den secr. van het Opvoedersgilde te klein zijn om alle aanmeldingen te bevatten.

Nogmaals de kindervoeding

Men heeft in ons vorig nummer — en ook in „Het Nationale Dagblad” en Vova — kunnen lezen over het mooie werk dat de Haagsche W.A., met name het vendel Peter Ton, aan de Balistraat te Den Haag verricht, n.l. het verstrekken van warme maaltijden aan arme kinderen.

De Haagsche N.S.V.O., die de noodige vet-, vleesch-, brood-, boter-, meelbonnen en alle andere die gemist kunnen worden, inzamelt, ontvangt dagelijks brieven welke altijd een aantal bonnen en heel dikwijls geldelijke gaven begeleiden.

Wij laten hier eens eenige briefschrijvers(sters) aan het woord:

Een dame — niet-lid — uit Den Bosch schrijft:

„Reeds las ik meermalen over het mooie werk door u ondernomen. Na lezing van mijn Vova van heden, heb ik er waarlijk spijt van, dat zoovele van mijn bonnen tot nu toe ongebruikt bleven. Derhalve is het mij een bijzonder genoegen u ingesloten de bonnen te zenden, welke ik op het oogenblik kan missen....”

Een kameraad uit St. Annaland hoopt door het zenden van de door hem te missen bonnen:

„U van dienst te kunnen zijn in het zoo belangrijke volkswerk”.

Ontroerend is het te lezen wat een moeder — „geen N.S.B.-lid maar een sympathiseerende” — schrijft:

„In „Volk en Vaderland” heb ik gelezen, dat u bonnen verzamelt voor de kindervoeding. Gaarne sta ik af, wat ik te missen heb, ook omdat mijn eigen kleine meisje nog nooit iets te kort is gekomen tot nu toe. En omdat ik hoop en vertrouw, dat het dit keer werkelijk daa rheen komt, waarvoor het gevraagd wordt, en niet voor de helft gaat aan de „theemiddagen” en „koffiemaaltijden” van de „dames” van één of ander „comité”, u weet wel!”

Het zou te veel ruimte innemen u nog meer van dergelijke brieven te citeeren.

Wij willen ons steentje ertoe bijdragen door u allen nog eens met hart en ziel op te wekken: steunt zooveel u kunt, zendt wat ge kunt missen aan de N.S.V.O., Nieuwe Schoolstraat 24a, Den Haag.

F. G. LEBBING
AMSTERDAM
Prinsengracht 807
Tel. 41253
DELICATESSEN

Wij spraken Mevrouw Renner

DE LANDELIJK LEIDSTER VAN DE
N.S. FRAUENSCHAFT, LANDES-
GRUPPE HOLLAND VERTELT
VAN HAAR ARBEID

Na een korte briefwisseling, die reeds een schriftelijk contact had gelegd, was Frau L. Renner, de Landelijk Leidster der N.S. Frauenschaft, Landesgruppe Holland, zoo vriendelijk ons een vraaggesprek toe te staan. En zoo stonden wij dan op een mooien Octobermorgen in Amsterdam om ons per lijn 2 naar de van Breestraat te laten brengen, waar Frau Renner ons zou ontvangen.

Eenigen tijd later zitten we in een groote lichte voorkamer tegenover mevrouw Renner; uit een vriendelijk gezicht kijken een paar levendige oogen, die schitteren als zij van haar werk vertelt, ons van achter een paar brillenglazen aan.

— U hebt het ons niet gemakkelijk gemaakt (wij hadden n.l. onze vragen van te voren schriftelijk ingestuurd) want over ons werk in de Frauenschaft is zooveel te vertellen, dat het niet mogelijk is op elke vraag een concreet kort antwoord te geven.

Wij betoogen, dat het ons niet om korte concrete antwoorden alleen te doen is, maar dat ons ook de bijzonderheden sterk interesseeren; dan haalt Mevrouw Renner een respectabele stapel materiaal uit haar schrijftafel en wij bereiden ons voor op een interessante voordracht over het groote werk de N.S. Frauenschaft in Duitschland.

— Mogen wij u dan allereerst vragen, mevrouw, wat precies de plaats is van de vrouw in het nationaal-socialistische Duitschland?

— Dat kan ik u het best duidelijk maken door u een woord van onzen Führer aan te halen, die eens gezegd heeft: „Wij zien in de vrouw de eeuwige moeder van ons volk, de levens-, arbeids- en strijdkameraad van den man.” Het huidige Duitschland geeft de vrouw een geheel eigen taak in het leven van de volksgemeenschap, waarin de typisch vrouwelijke eigenschappen naar voren kunnen komen. De vrouw is niet een soort Parijsche of Amerikaansche mode-mannequin, die niets anders te doen heeft dan zich op te maken en allerlei uitzonderlijke jurken te dragen. Ook kan zij niet meer de slavin van haar huis zijn; niet dat de Duitse vrouw haar huis niet keurig op orde en schoon houdt, maar zij heeft geen tijd meer zich alleen daarmee bezig te houden. De Duitse vrouw van heden heeft, omdat zij nationaal-socialiste is, d.w.z. omdat zij haar volksgemeenschap wil dienen, nog andere opgaven.

„De vrouw is de kern
van haar gezin”

Terwijl de man meer verstandelijk is aangelegd, is bij de vrouw van nature de intuïtie meer ontwikkeld; wat de man langs logischen weg vindt, dat voelt de vrouw intuïtief aan. De man schept den staat, de vrouw schept het gezin. Hoe de kinderen worden, hangt in hooge mate van de moeder af. Wanneer het kind met zijn levensvragen bij de moeder niet terecht kan, zal het dikwijls op lateren leeftijd uithuizig worden en het gezinsverband niet meer zoeken, met alle gevolgen van dien.

Daarom wil de N.S. Frauenschaft, dat de vrouw zich met deze levensvragen zal bezighouden en het voorbeeld van de moeder, die in dienst van de volksgemeenschap weet te offeren en te werken, zal een goeden invloed uitoefenen op het kind. De vrouw is de kern van het gezin; het is de taak van de N.S. Frauenschaft te zorgen, dat die kern in alle opzichten door en door goed en gezond is.

— Hoe is de N.S. Frauenschaft in Duitschland georganiseerd, is dan onze volgende vraag. En mevrouw Renner, die een zeer prettig vertelster is waarnaar men geboeid kan luisteren, vertelt ons hoe de Rijksvrouwenleidster, Frau Scholtz-Klink, daarvan zegt: „Geen enkele organisatie is een doel in zichzelf. De bedoeling van een organisatie is de menschen te dienen, ze naar de gemeenschap heen te wijzen en ze in de gemeenschap de kracht te laten vinden voor de vervulling van hun taak.” Daarom heeft de N.S.F. eerst drie jaren gewerkt en pas toen de organisatie vastgelegd. Deze organisatie is in 9 afdeelingen gesplitst:

1. Financieel beheer
2. Zakelijke leiding
3. Organisatie en Personeel
4. Pers en Propaganda
5. Cultuur, Opvoeding en Scholing
6. Moeder-hulp
7. Volkshuishouding en Persoonlijke huishouding
8. Grensland en Buitenland
9. Hulpdienst

Daarnaast bestaan dan nog jeugdgroepen en kindergroepen van de N.S.F.

Mevrouw Renner liep even met ons het rijtje langs van de verschillende afdeelingen en vertelde ons talloze aardige en belangrijke bijzonderheden. De afdeeling Cultuur, Opvoeding en Scholing is een van de belangrijkste afdeelingen. De Duitse vrouw krijgt van deskundige krachten onderricht in de volksche kunst, in de opvoedingsleer (dit woord in plaats van paedagogie, lezeres!) en wordt dusdanig geschoold, dat zij ook geestelijk tegen de taak, de kern van haar gezin te zijn, is opgewassen. Mevrouw Renner vertelde ons hoe bijv. de volksche kunst zoo wordt

beoefend, dat deze weer gaat leven; oude volksgebruiken, die in de verschillende gouwen van Duitschland in zwang waren of zijn, worden verzameld; oude symbolen en versiersels, die op verschillende feestdagen in gebruik waren, worden weer geleerd en men onderwijst de moeders hoe zij hun feesten zinvol kunnen opluisteren door het gebruik van oude volksche sierselen en gebruiken. De cursussen zijn zoo ingericht, dat ook bij de practische scholing met het allereenvoudigste begonnen wordt, bijv. met de eerste beginselen van koken of naaien en dan langzamerhand in moeilijkheid opklimmen. En opdat ook hier, waar wellicht ieder een andere cursus meemaakt, de achting voor elkaars kennis bewaard blijft, hebben geregeld kameraadschapsavonden plaats wijze het hunne bijdragen tot vreugde van het geheel.

waarop allen op de een of andere

Inmiddels is ook Frau Pick binnengekomen en deze vertelt ons, dat zij is belast met de organisatie van de Moeder-scholen. Terwijl Frau Renner ons van koffie voorziet, vertelt Frau Pick ons van het werk, dat deze moeder-scholen doen. Daarbij gaat men van het standpunt uit, dat wie bijv. goed kan koken nog geen goede zuigelingen-verzorgster hoeft te zijn en omgekeerd. Om derhalve een goede huismoeder te kunnen worden, moet nog heel wat meer geleerd worden: koken, naaien, kinderverzorging, en in dezen tijd ook: zuinig huishouden. De Duitse vrouw wordt ook tot economische discipline opgevoed: alles moet zoo ver mogelijk worden benut en men moet geen eischen stellen die slechts met groote moeite zijn te vervullen; bijv. in een jaargetijde dat een bepaalde groente schaarsch is, moet men niet uitgekend die groente eischen voor regelmatig verbruik enz.

Maar de Moeder-hulp omvat nog meer: er zijn zgn. „scholen voor a.s. huisvrouwen”. M.a.w., wil een jong meisje straks gaan trouwen, dan kan zij voordien nog een cursus meemaken aan deze scholen; zulk een cursus duurt zes weken en in die zes weken van gespannen arbeid wordt aan de gansche huishoudelijke kennis nog eens de laatste hand gelegd en worden de puntjes op de i gezet. Men zou kunnen denken dat zes weken, zelfs van hard werken, toch wel wat weinig zijn als voorbereiding op de huismoederlijke taak. En onze vraag aan Frau Pick was dan ook: Kunnen de bruidjes in die zes weken voor hun huwelijk werkelijk nog zooveel leeren?

— U moet niet vergeten, dat zij al een heele voorscholing hebben gehad. Het jonge meisje komt op haar 18e jaar van de B.D.M. in de Frauenschaft en wel in de jeugdafdeeling. Deze jeugdafdeeling hebben wij daarom gesticht omdat de overgang van B.D.M. naar N.S.F. wel wat groot is; tenslotte is de N.S.F. een organisatie van volwassenen, meestal wat

oudere vrouwen en het jonge meisje, dat zoo uit de B.D.M. komt voelt zich niet altijd direct in deze oudere omgeving thuis.

Deze jonge meisjes nu kunnen op de cursussen van de Moederhulp hun opvoeding, zoowel op geestelijk, lichamelijk als op huishoudelijk gebied krijgen. Dat deze cursussen niet eenvoudig zijn kunt u daaraan zien, dat de meisjes die deze cursus volledig en met goed gevolg hebben voltooid een z.g. „Leistungsbuch” kunnen krijgen. Zij moeten daartoe behalve dat zij de cursussen hebben gevolgd nog verscheidene praktische diensten aan de volksgemeenschap bewijzen; bijv. moeten zij een bepaald aantal dagen hulp hebben verleend bij het oogsten, in een gezin of in een ander geval waar vrouwelijke hulp noodig is. Kunnen zij dit bepaald aantal dagen niet in één keer achter elkaar afdoen, bijv. omdat zij in een beroep werkzaam zijn, dan moeten zij er hun vrije dagen voor offeren om dit „Leistungsbuch” te verkrijgen. Hebben zij het echter eenmaal verkregen dan hebben zij bij het zoeken naar een betrekking ten allen tijde voorrang.

— U ziet dus, dat het jonge meisje al een grondige scholing achter zich heeft voordat zij op de „Bräuteschule” komt en dat zij heel wat moet kennen om als huismoeder haar taak goed te kunnen vervullen.

(Wordt vervolgd.)

Comestibleshandel

v/h D. KEPLER

Witte de Withstraat 57

Telefoon 36286

ROTTERDAM

Ons oordeel

Waarop is ons oordeel, onze meening over mensen en dingen gegrond? Hoe zelden is het de vrucht van ernstig nadenken, van diep begrijpen en willen begrijpen, van een ernstig pogen zoo veel mogelijk het goede te vinden en het minder goede eerder te verkleinen dan te vergrooten en hoe zelden begrijpen wij, dat het beter is ons oordeel voor ons zelf te houden en het niet uit te spreken!

Wij beseffen niet, dat wij nooit precies kunnen weten, wat de drijfveer tot de daden van anderen was, ook al verbeelden we ons volledig op de hoogte te zijn.

Wie draagt er geen masker, wie verbergt niet angstvallig zijn diepste innerlijk, uit angst. . . uit angst

juist voor het oordeel „van de mensen”.

Waarom tracht men te lachen als men verdriet heeft? Toch alleen maar uit vrees, dat anderen ons ware „ik” zien en ons lastig zullen vallen met een medelijden, dat zoo dikwijls gehuicheld is.

Ons oordeel over dingen kan vaak spontaan zijn; mooi, leelijk, somber, vroolijk — die woorden worden ons op de lippen gelegd

BEDDENMAGAZIJN

levert prima Beddengoed (alles eigen fabrikaat). Donsdekens, Gestikte dekens, Ledikanten, Opklapbedden, Divanbedden. Koopt nu nog wollen dekens in alle maten voorradig, nog billijke prijzen. „HET DEKENHUIS”, Oude Binnenweg 113, Rotterdam, Telefoon 36934

naar den indruk die iets op ons maakt en ook dan nog in ons oordeel niet geheel zuiver, maar hangt af van onze stemming en vele andere factoren. Maar dit is niet zoo erg, want dingen kan men geen pijn doen.

Waarom wij in ons blad dit onderwerp eens belichten? Omdat juist wij, vrouwen, in dit opzicht zoo vaak zondigen en omdat juist wij, vrouwen, dat niet moesten doen. Is het u niet vaak opgevallen, dat juist die vrouwen, die een gemakkelijk leventje hebben, het meest met de kwaal van te vlug en oppervlakkig oordeelen behebt zijn? Vrouwen, die een rustig verzekerd bestaan hebben als huismoeder van een gezin, vrouwen die, al zijn het ook voorbeeldige huismoeders, doof zijn voor sociale zorgen en belangen van anderen. Zij ergeren u vaak door een scherp, ongevoelig oordeel terwijl juist zij, door haar bevoorrechte positie klaar behoorden te staan met een verzachtend woord als er over haar minder goed bedeelde zusters wordt geoordeeld of, nog erger, geroddeld.

Laten wij vrouwen niet schromen elkaar er op te wijzen als er een oordeel wordt geveld dat hard is, een oordeel, waarin de grond van vrouwelijk medegevoel en welwillendheid ontbreekt. Op deze wijze klaren wij de atmosfeer op en vergemakkelijken den levensweg van anderen, wat ten slotte toch de taak van iedere vrouw is.

Dit wil niet zeggen, dat wij voor alles de oogen moeten sluiten en alles maar moeten goedvinden. Zachte heemeesters maken stinkende wonden. Maar daarom kun-

nen wij toch heel goed in de eerste plaats trachten eerst de oorzaken te doorgronden en dan pas ons oordeel te geven. Wij dienen ons in elk geval te onthouden van elk vóóroordeel!

In dezen tijd, waar veel nieuwe kameraden zich bij ons aansluiten, hoort men maar al te dikwijls een oordeel over zoo'n „nieuweling” vellen.

Zeker, wij weten allen, dat er kaf onder het koren is, dat er zijn, die zich bij ons aansluiten, omdat zij bij ons den vetsten kluif verwachten.

Maar dit moet juist aanleiding zijn voor ons, om onze taak op te vatten en deze mensen in de goede banen helpen te leiden.

Als wij hun eerlijk, kameraadschappelijk tegemoet komen, hebben wij groote kans, dat de nieuwe kameraad voelt, dat zijn houding niet juist is; en wat is een betere bron voor den zelfopbouw dan zelf-kennis dus; erkenning van eigen fouten?

Kameraadskes, laten wij trachten scherp en klaar te oordeelen over ons zelf, maar zoo zacht mogelijk over anderen. Wij allen maken in dit opzicht duizenden fouten, maar laten wij als goede nationaal-socialisten vechten tegen onze verkeerde eigenschappen.

Hoe harder strijd, hoe groter winst!

HELPT ONZE GETROFFEN ROTTERDAMSCH KAMERADEN!

Vele getroffen Rotterdamsche kameraden gaan een harden winter tegemoet. Daarom moeten wij helpen waar wij kunnen. De leidster van het district Rotterdam der N.S.V.O., mevr. A. L. P. van Beek—Stout, Snellinckstraat 62 te Rotterdam, roept de Rotterdammers op om zich bij haar te melden als zij een kachel hebben, welke zij ten behoeve van de getroffen kameraden kunnen afstaan.

Kameraden, toont de daad!

F. W. PRIESTER

BANKETBAKKER en
CHOCOLATERIE

Vijzelstraat 87 — Amsterdam
Tel. 30787

MOL ZWARTPELS EN RAT KNAAGTAND

9 Knaagtand zwol van trots. Zwartpels had goed praten over de gevaren die een rat te verduren had, als hij het waagde in een trein te stappen, er was geen redeneeren tegen, de ijdele rat moest en zou gaan. Knaagtand nam den brief met het huwelijksvoors'el in ontvangst, nam den zegelring van den koning en vertrok onder veel plichtplegingen.

Zwartpels volgde terneergeslagen. „Dat loopt nooit goed af”, dacht hij.

10. Den volgenden morgen klopte Knaagtand al vroeg op de deur van de woning van den slaperigen Mol, met wien afgesproken was, dat hij zijn vriend Rat naar den trein zou brengen. Na een half uurtje wandelen begonnen de moeilijkheden al. Ze ontmoetten den boer, wiens spek Knaagtand zoo lekker vond, en ze konden zich nog meer net in een greppel verbergen.

Bazar N.S.V.O. Den Haag Ten bate van de Winterhulp der N.S.B.

Op 9 en 10 October j.l. hield het district Den Haag van de N.S.V.O. een bazar ten bate van het winterhulpwerk der afdeeling Sociale Zorg van de N.S.B. Om twee uur opende de bazar haar poorten voor de kooplustige kameraadskes (en kameraden, niet te vergeten!) en het was een gezellige drukte toen zuster Van Vladeracken, landelijk leidster van de Sociale Zorg haar openingsrede uitsprak.

Zij wees op het belang van het winterhulpwerk en wekte op tot krachtigen steun aan de bazar. Van de werksters, die zich alle moeite hebben getroost om het geheel te regelen, had zij niets dan lof. Kam.ske Van Vladeracken sprak de overtuiging uit, dat, als de Leider dit werk zou hebben gezien, hij tevreden zou zijn geweest.

De leidster van het district Den Haag der N.S.V.O., kam.ske Van de Water, gaf ons een uiteenzetting

van het prachtige werk van de N.S.V.O. Zij wees o.m. op het werk, dat de N.S.V.O. doet om het gezin in stand te houden: een vrouwelijke jurist staat de leden van de N.S.V.O. ter zijde in hun moeilijkheden zoowel op moreel als op juridisch gebied wat betreft het gezinsleven.

Het is niet de taak van den jurist echtscheidingen juridisch af te wikkelen, doch in de eerste plaats te pogen de partijen tot elkander te brengen en aldus zoo mogelijk het gezin te redden. Voorts verzorgt de N.S.V.O. kerstpakketten, geeft cursussen (waarbij vooral gewezen werd op de cursussen in de volksche kunst van weven en spinnen en voorts het in dezen tijd zoo belangrijke maken „van oud tot nieuw”) en helpt waar mogelijkerwijze geholpen kan worden. Aldus vervult deze organisatie een schoone, bij uitstek vrouwelijke taak van

socialistische kameraadschap.

Bij een rondleiding langs de verschillende bazar-afdeelingen werd onze aandacht vooral getroffen door het resultaat van de beoefening van het weven en van de volksche kunst. Bij de afdeeling weven zagen wij prachtige voorbeelden van weefkunst.

Een wollen zwart-grijs gestreepte looper, welke was gemaakt van het materiaal dat door de Drentsche vrouwen wordt gebruikt om haar rokken te weven, trok vooral onze aandacht. Dit stuk was geweven op een trapweeftoestel. Verder was daar een ragfijn geweven kleedje dat ons deed denken aan het Oost-Indische werk. Dit was gemaakt op een zgn. rozengangspoelweeftoestel. Op een kralenweeftoestelletje was een hangertje uit kraaltjes vervaardigd, waarin wolfsangels en het embleem der N.S.V.O. waren verwerkt. In het bijzonder werden wij gewezen op een looper, geweven van... oude zijden kousen, welke aan reepen worden geknipt! De looper is — naar men ons vertelde — ijzersterk en ziet er werkelijk heel aardig uit!

Kam.ske Wallis de Vries, de leidster van de afd. Volksche Kunst,

Nationaal Foto kantoor

Hierboven drukken wij een foto af, waarop verschillende voorwerpen waarin volksche gegevens zijn verwerkt. Midden boven een tasch met drie hazen, symbool der vruchtbaarheid. Aan den achterkant is geborduurd: Drie hazen en lepels evenveel en toch krijgt elk zijn deel. Rechts een kussen van Urker baai, waarop het symbool van het vlamme Middelburg.

toonde ons de verwerking van echte volksche „gegevens“ (dit woord inplaats van „motieven“, een goede vondst!) in moderne kunstvoorwerpen. Zij liet ons zien hoe deze volksche gegevens geheel natuurlijk, d.w.z. aan de natuur ontleend zijn. Zoo bijv. gaf het Plantkundeboek van Oudemans een bloeiwijze van de papaver te zien in den vorm van zonnerad en hakenkruis.

Doel van de beoefening der volksche kunst is, dat deze volksche gegevens weer worden verwerkt in de hedendaagsche mode inplaats van de volksvreemde Amerikanismes of „haute-Parisienne“ snufjes waarmee de moderne vrouw zich bij gebrek aan beter wel moet kleden.

Ook de andere afdeelingen gaven blijken van ijverige werkzaamheid en offervaardigheid te zien. Nog spraken wij even de leidster van de bazar, kam.ske Ploeg, die ons de aardige bijzonderheid mededeelde, dat de eigenaar van de zaal deze kostenloos voor het goede doel ter beschikking had gesteld. De kellners, welke die twee dagen geen dienst hadden, hebben natuurlijk van de N.S.V.O. hun loon uitbetaald gekregen. Kam.ske Ploeg was vol lof over de medewerking die zij van alle zijden had ondervonden bij de voorbereiding van de bazar.

Er was voor de dorstige bezoekers ook een gezellig hoekje waar men thee kon drinken en een gebakje snoepen. Ijverige zwartgehemde kameraadskes zorgden voor den „thee tent“. Dat daarvan natuurlijk een druk gebruik werd gemaakt, laat zich denken! Ook hiervan komt de opbrengst geheel ten goede van het sociale werk.

Onder de belangstellenden merkten wij nog op mevrouw Mussert, kam.ske Keers, de landelijk leidster der N.S.V.O. en kam. Van Haersolte, districtsleider der N.S.B. voor Den Haag. Ongetwijfeld mag de geheele bazar zeer geslaagd worden genoemd.

ABONNEERT U NOG HEDEN OP DE NATIONAAL-SOCIALISTISCHE VROUW

Door storting of overschrijving van f 0.26 op giro 207915 t.n.v. Volk en Vaderland, Leiden, ontvangt U de nog te verschijnen nummers vóór 1 Jan. 1941.

Bij overschrijving van het abonnementsgeld voor een geheel jaar, verzuime men niet dit bedrag met f 0.26 te verhoogen.

Symphonie-orkest

Men schrijft ons:

Het feit, dat het Nederlandsch Arbeidsfront heeft opgehouden te bestaan als strijdorganisatie, heeft de leiding van het Haagsch Arbeidsfront Orkest doen besluiten tot naamsverandering over te gaan.

Met ingang van heden zal ons orkest zijn werkzaamheden voortzetten onder den naam:

NATIONAAL SYMPHONIE ORKEST

„KRACHT DOOR ONTSPANNING“

Stort nog heden uw bijdrage voor dit „Eerste Arische Symphonie Orkest in Nederland“. Zie advertentie in dit nummer.

Aan de „buitenstaanders“

Ik had onlangs een droom. Een droom over U, buitenstaanders!

Ik stond op den drempel tusschen twee kamers, de deur half geopend houdend. De eene kamer was in akelige duisternis gehuld en het was er benauwd en bedomp. Menschen, mannen en vrouwen, zaten er met het hoofd in hun handen, stilzwijgend. . .

In de andere kamer straalde in warmen gloed het zonlicht volop naar binnen. Daar zaten ook menschen, oude en jonge. Doch zij zwegen niet en hun schouders waren niet gebogen. Zij lachten en waren vroolijk.

En ik stond nog steeds op den drempel om naar binnen te gaan in die lichte kamer. Maar ik wachtte nog. Ik wist het nog niet waarop.

Toen . . . zag ik ineens een kind, dat in die donkere kamer zat tusschen al die zwijgende menschen in. Het kind riep mij, wilde mee naar het licht en deze duisternis ontvluchten.

Plots wist ik ook wat dit al beteekende: de jeugd wil mee met ons, die binnentreden in den nieuwen staat, den staat van vrijheid en recht: den nationaal-socialistischen staat.

En gij, buitenstaanders, wat wilt gij?

Wilt ge met de jeugd mee in die lichte kamer of blijft ge in die benauwende duisternis zitten tot Uw einde daar is?

De deur staat nog open. . . haast U!

Overpeinzing

De dag is ten einde en heel langzaam, haast onmerkbaar, gaat de avond komen. Zooeven nog vol licht en leven, is nu de tuin, aan het einde van den stralenden, ja zelfs zoelen, herfstdag, wonderlijk stil. Over de dieproode en goudgele dahlia's glijdt nog het licht van de zon. Eerst wordt er nog hardop gesproken; nu, terwijl de duisternis aan komt sluipen, wordt over het gesprokene nagemijmerd. Ik voel me hier te midden van mensen, die toch jaren lang mijn vrienden zijn, heel eenzaam. Plotseling zijn we heel ver van elkander geraakt en is er geen contact meer. Wel liepen al geruimen tijd de meeningen uiteen maar toch, tot een breuk was het nog niet gekomen.

Thans echter had de simpele mededeeling van mijn toetreden tot het nationaal-socialisme zelfs het wederzijdsch waardeeren te niet gedaan. Wrevel, afkeer, ja zelfs wantrouwen voel ik nu, schier tastbaar, om me heen. Geen koelte kenmerkt dezen herfstavond en toch is het opeens zoo intens koud om mij heen dat ik huiver. Ik kijk

(Foto-archief)

Herfst op de boerderij.

naar den hemel; diepblauw, met groote witte wolken, is hij den geheelen dag geweest. Thans gloeit in het Westen een diep purperen gloed. Stil, heel stil is het in de natuur die, evenals wij mensen, in diepe gedachten verzonken lijkt.

Dan opeens klinkt het: „En dat nog wel jij, die nooit aan politiek gedaan hebt!” Ik weet, dat het

beter is hierop niet te antwoorden. Toch treffen deze wrang geuite woorden heel diep, daar ze iets wakker roepen.

Het was bij de aanmelding als lid der N.S.B. Tot de formaliteiten behoorde ook de vraag hoe mijn politieke gezindheid was geweest en of ik al eerder tot een of andere partij had behoord. En toen opeens werd ik me bewust, dat eigenlijk nooit de een of andere richting iets tot me gezegd had. En nu, op dezen wondermooien maar voor mij in zeker opzicht droevigen — immers ik voelde heel sterk dat de weg dien ik gekozen had vervreemding had gebracht — heistavond, wordt het me duidelijk, dat het nationaal-socialisme geen politiek is. Juist het zuiver menschenlijke, het één voor allen en allen voor één, was voor mij een openbaring. En gelijk met dit inzicht deert de koelheid om me heen mij niet meer, omdat diep in mijn hart de vonk weer gloeit en opnieuw het bewustzijn komt dat de gekozen weg de beste is.

Donker, heel donker is het nu geworden. Geen enkele zonnestraal is er in den tuin. Maar aan den hemel fonkelt als een kostbare diamant een eenzame ster. Ik weet niet hoe ze heet en van welk stelsel zij deel uit maakt. Voor mij is ze een licht dat troost brengt. Diepe duisternis maakt alles nu op aarde onzichtbaar. Morgen echter zal het licht weer triomfeeren, zooals het eens — ik weet het nu heel zeker — dagen zal in al de harten die nu nog verkild zijn en zich nog niet openden voor het licht van het nationaal-socialisme.

NATIONAAL SYMPHONIE ORKEST „KRACHT DOOR ONTSPANNING"

HET EERSTE ARISCHE SYMPHONIE ORKEST IN NEDERLAND

OPENINGSCONCERT DILIGENTIA - DEN HAAG

ZONDAG 20 OCTOBER A.S.   Aanvang 6.30 uur n.m.

DIRIGENT EN SOLIST: THEO KONING

TOEGANGSPRIJS: 50 CENT, alle rangen

PROGRAMMA: o.a. Konzert für Klavier und Orchester D. dur Joseph Haydn
Künsterleben ..... Johan Strauss
Ouverture „Wilhelm Tell” ..... Giacomo Rossini

BEGUNSTIGERS kunnen op vertoon van hun kaart aan de cassa van het gebouw DILIGENTIA zich gratis van plaatskaarten voorzien tegen betaling van 6 cent gemakkelijksbelasting en kunnen gelijktijdig gratis plaatsbespreken.

PLAATSBEspreking voor het publiek aan de zaal van het gebouw DILIGENTIA, Lange Voorhout 5, Telefoon 117647.

STEUNT HET N.S.O., ge dient daarmee een goede zaak en het is Uw voordeel.

Begunstigerskaarten f 1.— + f 0.50 inschrijfgeld
Gezinskaarten f 2.50 + f 1.— inschrijfgeld
Jeugdkaarten t.m. 20 j. f 0.50 + f 0.25 inschrijfgeld

De kaarten zijn geldig tot en met 31 Dec. 1941

Stort Uw begunstigersbijdrage op girorekening no. 121354, t.n.v.
H. C. J. Nijbacker Jr., Berkenbosch Blokstraat 25, Scheveningen

BEGUNSTIGERS HEBBEN OP ONS OPENINGSCONCERT VRIJ TOEGANG